NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishi
1739 So. Halsted Street, Chicago, I
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress G
Periodical Division
Washington, D. C. 2054

.XX — Price 25c — Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, April 1, 1983

EIRUTE IZRAELIO - SIRIJOS TANKŲ KOV

ETUVA JAV-IŲ LEIDINYJE APIE ELSINKIO AKTO ĮGYVENDINIMĄ

ıva dažnai minima try- e pusmetiniame JAV-ių bės departamento leidi pie Helsinkio Baigminic gyvendinimą (1982.VI.1 Skyriuje apie tautų lais isprendimą rašoma, jog ı vyriausybė griežtai mal- utinius pasireiškimus Pa respublikose. JAV-ės ir nepripažįsta "jėga įvyk- neteisėto" Estijos, Latvi- Lietuvos įjungimo į So- Sąjungą. Informuojama isteminga" Lietuvos Hel Grupės užgniaužimą. sant priespaudos, tebevei- kinčiųjų Gynimo Komite liudija tvirtus religinic io pagrindus Lietuvoje". ariai pasirodo LKB Kro- kitas tautas.

1982 m. spalio 18 d. dr. Oleszczuk skaitė pranešimą apie Lietuvą — "Sovietinė priespauda: empirinis tyrimas" (Soviet Repression: An Empirical Examination), Washingtone įvykusiame AAASS (Slavų ir Rytų Europos žinovų) suvažiavime.

Oleszczuk naudojasi Eltos biuleteniais, palaiko ryšius su Eltos įstaiga ir Lietuvių Informacijos centru. (Elta)

* * *

PĖDA MASKVOS STRA- INIUOSE PLANUOSE

itraščio Newsweek (1983 . 28 d.) žiniomis, Sovietų a 1986 metais pradės ti keltų liniją tarp Klai- r Rūgeno salos, Rytų Vo- je. Tais keltais bus prista- tarin'ai reikmenys, įskai- trankinių vagonus. Vaka- ovų nuomone, krizės at- laskva sugebės greitai su- ti savo pajėgas Rytų Vo- je, aplenkdama nepatiki- nkiją.

* * *

ORDO UNIVERSITETAS VERTINA "ELTĄ"

ırio mėn. gautame laiške fordo universiteto Angli- prašoma Eltos biuletenio kalba praėjusių numerių. laiško, šie biuleteniai nepaprastai naudingi uni- te vykdomam tyrimo dar-

* * *

RIKIETIS PROFESORIUS TIRIA LIETUVIŲ REZISTENCIJĄ

e lietuvius politinius kali- persekiojamuosius ir rezis- ı, iš visų šaltinių medžia- ıka lenkų kilmės ameri- profesorius Thomas zuk, politinių mokslų dės- s Rutgers universitete, Brunswick, N.J. Jau yra uteryje užregistravęs 800 ų. Surinkęs žinias apie lie- grupę, numato rinkti me- ir apie latvius, estus ir

KUR DINGO AMBROSIANO BANKO PINIGAI?

LONDONAS, Anglija. — Roberto Calvi, Ambrosiano banko pirmininkas, pernai rastas pakartas ar pasikoręs po vienu Londono priemiesčio tiltu. Jam žuvus, bankrutavo milijoninis Milano Ambrosiano bankas.

Teismui ir prookuratūrai buvo įdomu sužinoti, kur dingo Ambrosiano banko pinigai. Policija įsikišo, įsimaišė prokuratūra, bet iki šio meto neišaiškino, kur dingo pinigai. Tvirtinama, kad Calvi nusinešė į kapus visų žmonių vardus, kurie spėjo pagrobti banko pinigus.

Išaiškintas tik Flavio Carboni, kuris spėjo laiku išimti iš Ambrosiano banko sąskaitos Šveicarijoje 20 milijonų dolerių, o kiti dokumentai dingo.

1979 m. sausio mėnesį banką tikrino teisėjas Emilio Alessandrini. Jis buvo nušautas sausio mėnesį Milane. Buvo paskirtas kitas teisėjas Giorgio Ambrosoli, bet ir jis buvo nušautas.

— Jordanijos karalius susidomėjo paskutiniu prez. Reagano pasiūlymu. Gal sutiks tartis su Izraeliu dėl taikos.

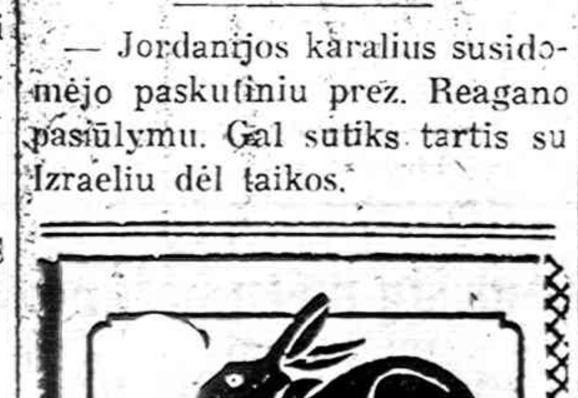

KALENDORĖLIS

Balandžio 1: Did. Penktadienis, Teodoras, Daunora, Gaivūnas, Mindaugas, Pergrūdė, Daiona.

Saulė teka 5:35, leidžiasi 6:16.

Oras truputį šiltesnis, lis.

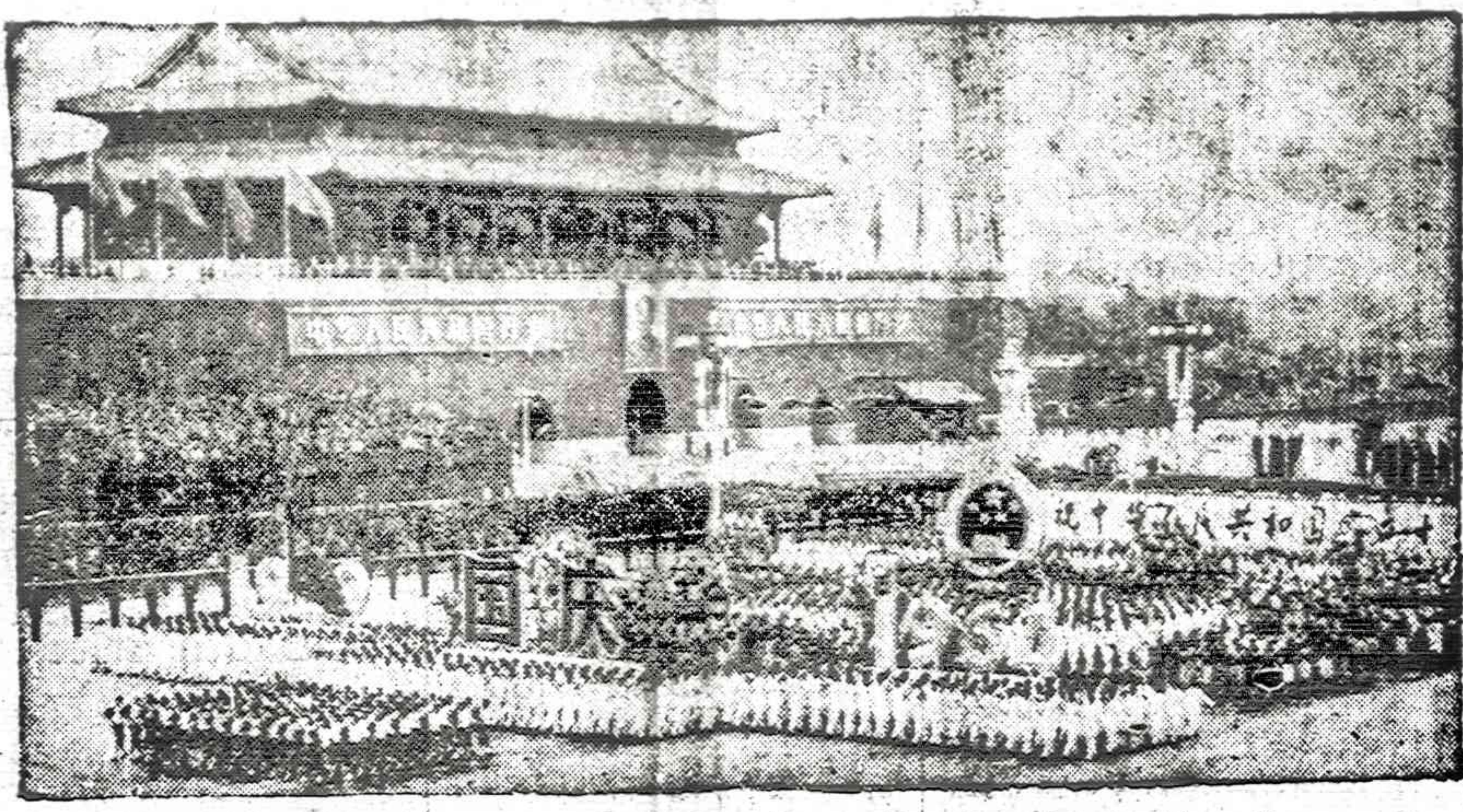

Pekino aikštėje Kinijos delegatai priima atvažiavusias užsienio delegacijas.

CHICAGOJ HAROLD WASHINGTONAS SURINKO 550,000 DOLERIŲ

— WASHINGTONUI IŠKELTOS TRYS BYLOS DĖL SKOLŲ, — TREČIADIENĮ PAREIŠKĖ BERNARD EPTONAS

CHICAGO, Ill. — Trečiadienį Harold Washintgonas Conrad Hilton viešbučio salėse suruošė gausią vakarienę, kurios metu rinkiminei kampanijai jis surinko $550,000. Niekad Washingtonas nebuvo surinkęs tokios didelės sumos.

Vien tiktai Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas Bill Lee įteikė H. Washingtonui $25,000 čekį.

Niekad Washingtonas neturėjo tokios didelės žmonių minios vakarienei, kokią jis turėjo trečiadienį. Suvažiavo 5,500 žmonių. Jiems susirinkti reikėjo keturių salių.

Eptonas pranešė apie Washingtono skolas

Respublikonų partijos kandidatas Bernard Eptonas nebuvo didelėje Conrad Hiltono vakarienėje, bet jis pareiškė, kad Harold Washingtonas turi tris svarbias bylas teisme dėl skolų. Jis prisiskolina pinigų, bet skolų nemoka.

Dabartiniu metu Washingtonas turi tris bylas, kur jam reikės mokėti po $800.

— Washingtonas teismo posėdyje pasakė, kad jis neturi darbo, kada jis buvo išrinktas į Kongresą ir gaudavo $60,000 į metus, — pareiškė Eptonas.

Peoples Gas bendrovė Harold Washingtoną patraukė teisman, reikalaudama $818.18.

Eptonas išvardijo visą eilę bendrovių, kurios traukė Washingtoną teisman dėl skolų. Jam negalima patikėti miesto finansų, nes jis nesutvarko savo skolų.

TENGAS PRIĖMĖ KONGRESO DELEGACIJĄ

PEKINAS, Kinija. — Trečiadienį Tengas Ksiaopingas priėmė Atstovų Rūmų pirmininką Thomas O'Neill Jr. ir 12 Kongreso atstovų delegaciją, ir plačiai su josios nariais kalbėjo. Kongreso atstovai pirmą kartą patyrė, kodėl kiniečiai nepatenkinti prez. Reagano vedama politika. Kongreso atstovai patys norėjo klausinėti, bet kiniečiai jiems papasakojo, kas buvo sutarta ir kaip prez. Reaganas tą susitarimą interpretuoja.

Pirmininkas O'Neill ir kiti Kongreso nariai buvo labai nustebinti, kad Tengas yra taip gerai susipažinęs su visomis Niksono susitarimo smulkmenomis ir su dabartine prezidento Reagano interpretacija. Manoma, kad Kongreso atstovai šitą klausimą kels prezidentūroje, o vėliau ir Valstybės departamente.

— Andropovas planuoja pakeisti kelių valstybių komunistų partijos sekretorius.

— Kinijos kariuomenės vadovybė pamažu pereina jaunesnių generolų žinion.

— Nikaraguos užsienio reikalų ministeris turės aiškintis Jungtinėms Tautoms apie žiaurų elgesį su miskito indėnais.

—Zambijos prezidentas Kaunda pritaria prez. Reagano planams ir nori, kad Pietvakarių Afrika būtų nepriklausoma.

ERDVĖLAIVIS RENGIASI PAKILTI PIRMADIENĮ

CAPE CANAVERAL, Fla. — Buvo paskelbta, kad erdvėlaivis "Challenger" galės pakilti tiktai gegužės mėnesį, bet pataisymas padarytas žymiai greičiau, negu daugelis tikėjosi, todėl iškilimui parinktas pirmadienis.

Šį kartą erdvėlaivis iškels į orbitą keturis astronautus. Manoma, kad jie galės atsiskirti nuo erdvėlaivio ir skrieti kartu su erdvėlaiviu. Praeito skridimo metu astronautai buvo paruošti tokiems bandymams, bet kai reikėjo bandymus atlikti, tai specialūs erdvėms drabužiai neveikė tinkamai ir astronautai buvo kiek susirgę.

Šis erdvėlaivis turėjo iškilti šių metų sausio 20 dieną, bet teko padaryti pakaitas, sustiprinti erdvėlaivio degalų vamzdžius.

HU NA NEGAVO TREMTINĖS TEISIŲ

WASHINGTON, D.C. — Kinijos teniso žvaigždė, teniso nepaprastai gera 19 metų žaidėja Hu Na prašė duoti jai tremtinės teises Amerikoje, bet iki šio meto tų teisių ji negavo.

Pranešama, kad Valstybės departamentas patarė Imigracijos komisionieriui tas teises duoti, bet komisionierius visą reikalą vilkina ir tų teisių neduoda. Imigracijos viršininkas Alan C. Nelson nekreipė dėmesio į Valstybės departamento patarimą. Imigracijos komisionierius priklauso Teisingumo departamentui, jis gauna instrukcijas iš Teisingumo departamento.

Dabartiniu metu Amerikoje yra apie 1,000 Kinijos piliečių. Davus panelei Hu Na tremtinės teises, apie 800 kiniečių prašytų tokių pačių teisių.

— Zambijos prezidentas Kenneth D. Kaunda atvyko į Washingtoną ir dvi valandas tarėsi su prezidentu Reaganu. Abu valstybės vyrai aptarė padėti Pietvakarių Afrikoje. Angolos vyriausybė stengėsi pavergti Pietvakarių Afriką ir prijungti ją prie Angolos, bet Pietų Afrika gerokai apardė šiuos planus.

— Popiežius Jonas Paulius II Lenkijos vizito metu nesusitiks su gen. Jaruzelskiu.

BEIRUTO ŠIAURĖS KAIMU VYKO KRUVINI SUSIRĖMI

IZRAELIO KARIAI PALEIDO ŠŪVIUS, KAI PALE NORĖJO PRASIVERŽTI Į BEIRUTO PRIEMI

BEIRUTAS, Libano. — Čia girdėti Damasko pranešimai antradienį pranašavo, kad Izraelio kariai yra pasiruošę pulti Sirijos ginkluotas pajėgas Libane. Tą patį įspėjimą pakartojo ir Maskvos radijas, pranašaudamas pavojingas pasekmes, jeigu Izraelio kariai bandytų pulti Sirijos karius Libane. Dabar apskaičiuojama, kad Izraelis Libane turi 30,000 gerai ginkluotų karių. Tvirtinama, kad Sirija dar tebelaiko Libane 40,000 karių, pastaruoju metu gavusių naujus ginklus iš Sovietų Sąjungos.

Susirėmimai vyko trijuose kaimuose

Izraelio kariai stovėjo Balechmay miestelyje, esančiame dešimt mylių į rytus nuo paties Beiruto.

Sirijos kariai stovėjo Koubey Deir al Sonk ir Der al Harr kaimuose. Izraelitai nustatė, kad palestiniečiai iš šitų kaimelių bando įsibrauti į Beirutą. Izraelio kariai norėjo sustabdyti laukais einančius palestiniečius. Palestiniečiai nepaklausė. Kai į juos buvo paleisti keli šūviai, tai jie atsišaudė. Bėgantiems atsišaudžius, Izraelio kariai įsakė tankams pasivyti. Tada Sirijos artilerija pradėjo ugnį.

Jeigu palestiniečiai bandys prasiveržti, tai gali kilti naujas konfliktas.

Maskva dar kartą įspėjo Izraelį

Maskvos radijas dar kartą įspėjo Izraelį dėl įtampos Libane. "Tass" tvirtina, kad Izraelio kariai visuomet yra pasiruošę pulti Sirijos karius. Ši Izraelio karių nuotaika gali privesti prie didesnių karo veiksmų, kuriuos bus sunku sustabdyti.

Sirija ir Izraelis pasiuntė daugiau tankų į Bekos slėnį, kur mažiausiai laukiu momentu gali prasidėti kovos.

Maskva tvirtina, kad Sirija yra didžiausiąja Izraelio kliūtimi įsistiprinti Artimuose Rytuose. Ten nori įsistiprinti ir amerikiečiai, raginantieji izraelitus.

Pranešama, kad ambasadorius Habib ketvirtadienį grįžo atgal į Washingtoną.

Neleidžia izra grobti že

BEIRUTAS, Liba niajame Jardano trečiadienį arabai tuntą demonstracij tuoja prieš izraeli arabų žemes. Tos jos buvo tokios arabai atsisakė kl įsakymų.

Arabai žino, kad riai šauna į min monstrantai nepal Trečiadienio demor ių buvo paleisti nušautas vienas a čiuojau išsiskirstė, nuvežtas į ligoninę

Arabai tvirtina, grobia arabų žem tvirtina, kad araba kių mokesčių, žem jos nenuvalo. Žemė mais, nenaudingais is paima arabų p kur nėra savininkı

SVARSTO PREZ PASIŪL

WASHINGTON, pranešė, kad Sovie metė prez. Ronald siūlymą sumažinti ižio atomines rak Buvo susidaręs prez. Reaganas naują planą, jeigu mestas.

Ketvirtadienį atė sako, kad Sovietų dėlto svarsto prez. siūlymą. Pradžioje ręs įspūdis, kad p vertas rimtesnio s pasirodo, kad Sov atstovai nutarė kl tyti iš esmės.

Kongreso atstova kinti, kad prezid mas gavo pritarim lanto valstybių są sadorių pasitarime riai žadėjo klaus niai apsvarstyti ir, pilniausiai jam pr

— Andrei Gromy kumentus be akir kęs prie nosies, c skaito dvejais aki arčiau, kitais toliau

ALTo stalas Naujienų bankete. Matosi dr. Kazys Šidlauskas, ALTo pirmininkas, Mykolas Pranevičius, ALTo iždininkas, matematikas Aleksandras Zujus ir kiti ALTo svečiai. (Martyno Nagio nuotrauka)

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ
—VELYKŲ
"NAUJIENŲ" SKAITYTOJAMS,
BENDRADARBIAMS,
BIZNIERIAMS IR RĖMĖJAMS

"Naujienų" Administracija.

Ramunė K. Austinienė ir Emma Petraitienė prie ir tvarkė bilietus Naujienų bankete. (Martyno Nagio n

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

* * *

...NEMALUS?

...ką, pakrinti kokioje pa...ėje yra jūsų nervai ir kaip ...galėtumėte juos kontroliuoti.

1. Ar greitai supykstate dėl...kio nors, jūsų nuomone, ne...nkamo elgesio ar padarytos pastabos?

2. Ar išeidami iš namų smarkiai užtrenkiate duris?

3. Ar besiginčijant netenkate kontrolės savimi?

4. Ar sugebate išklausyti ką kitas pasakoja, nepertraukiant jo kalbos?

5. Ar kalbate mosikuojant rankomis?

6. Ar sugebėsite išlaikyti pirštų galais popieriuko gabalėlį taip, kad jis nekrutėtų?

7. Ar kartais nekalbate pats su savim?

8. Ar greitai įsižeidžiate dėl mažmožių?

9. Ar vakarais sunkiai užmiegate?

10. Ar leidžiat kitam pirmiau išsikalbėti jo nepertraukiant?

Iš to kokius atsakymus patiekiate į aukščiau suminėtus klausimus, nesunku jums bus padaryti išvadą apie dabartinį jūsų nervų stovį.

Jei atsirastų reikalas ką nors taisyti tai pradėkite tą be jokio atidėliojimo, uždedant sau griežtesnę kontrolę.

P. S. Kai kurie žinovai teigia, kad 7 punktas — kai pats su savim kalbi, nėra smerktinas ar neigiamas, nes su savim kalbant, ...savame atsiliepia.

L.

* * *

VAISIAI KARTAIS BŪNA IR GYDYMOSI PRIEMONĖ

Besigydant nuo tokių ligų, kaip skilvio slogos, žarnų susirgimai, hemoroidai, kraujo galvon mušimas, skorbutas, kepenų ligos ir kt., yra reikalinga laipgi ir atitinkama dieta.

Visada yra naudinga valgyti vaisius, nes jie palengvina virškinimą ir gelbsti nesveikiems organams. Ypač, tie, kurie daug valgo ir nemažai geria, turi stengtis valgyti daugiau ir vaisių.

Yra pastebėta, jog tie, kurie valgo daug vaisių, beveik neturi tulžies pūslės akmenų, nes vaisiai veikia kaip mineralinis vandenys ir neleidžia akmenims susiformuoti.

Iš visų vaisių gydymo tikslams, labai tinka obuoliai, apelsinai, vynuogės ir pan. Ir visi kiti vaisiai yra labai naudingi. Bet dėl jų vartojimo reikių pasitarti su gydytoju, nes kai kuriais susirgimo atvejais tenka vengti žalių vaisių ir valgyti tik virtus arba keptus.

* * *

TEMPERATŪROS KEITIMASIS ŽMOGAUS ORGANIZME

Nežiūrint įvairiausių atmainų, mūsų kūno temperatūra visada būna pastovi. Kol žmogus yra sveikas, jo kūno temperatūra beveik nekinta, bet reikia tik bakterijoms ar kitokioms negerovėms bandyti nugalėti žmogaus sveikatą, tuojau jautrusis žmogaus kūno reguliatorius pakelia temperatūrą ir iššaukia reiškinį, kurį mes paprastai vadiname "karščiu".

Daugeliu atveju temperatūros pakilimas yra organizmui būtina sąlyga su liga kovoti ir ją nugalėti. Mūsų kūnas dažnai sugeba pašalinti pavoju prie pakilusios temperatūros daug sekmingiau, negu, kad jei temperatūra būtų normali.

Kūno "karštis", ypač, yra būtinis apsinuodijimo atvejais. Plaučių uždegimo, skarlatinos, šiltinės persirgimo (vadinamo gripo), atvejais, nepakilusi kūno temperatūra rodo pavoju, nes dėl nusilpnėjimo, pats žmogaus organizmas nesugeba su liga kovoti.

Karščiui sumažinti yra įvairių priemonių, pirmoj eilėj atitinkama dieta, poilsis ir, be abejo, gydytojo globa.

Patartina pajutus temperatūros pakilimą, tuč tuojau gulti į lovą ir vengti sunkių bei riebių valgių. Karščiui besilaikant dienai kitai, reikalingą kreiptis pas gydytoją, kuris ištirs priežastį to simptomo.

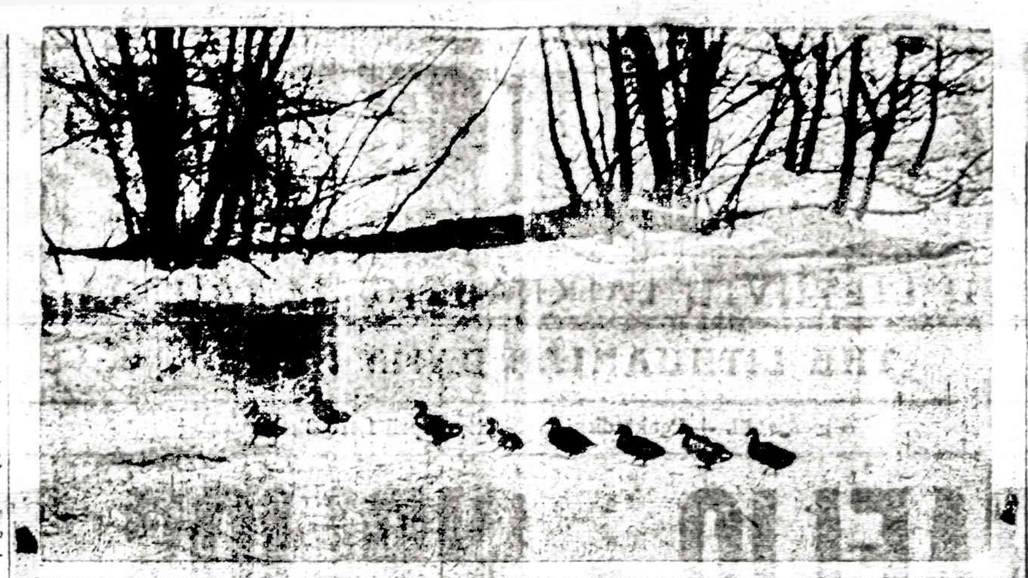

KOTLIETAI IŠKEPTI SU RYŽIAIS

Paimkite 14 uncijų jautienos ir 4 uncijas veršienos ir perleiskite per mašinėlę. Paskiau pridėti, 1 uncijų supiaustytų ir taukuose pakeptų svogūnų, vieną vandenyje išmirkytą ir išspaustą bulkutę, 1 kiaušinį, druskos ir pipirų prieskonių.

Visa tai gerai išminkyti ir padalinti į lygias dalis. Mėsos gabaliukas apiberti džiovintos ir sutarkuotos baltos duonos trupiniais arba "cracker meal" ir formuoti — kotlietus.

Ištirpinus porą uncijų taukų, kepti kotlietus ant abiejų pusių, kad pagelstonuotų.

Paimti 4 uncijas ryžių, apipilti karštu vandeniu, o paskiau nuplauti šaltame vandenyje.

Ant ryžių užpilti vandens ir virti. Kai vanduo truputį nuseks (išgaruos), pridėti šaukštuką sviesto ir druskos. Galima įpilti šaukštą pomidorų sunkos ir pipirų.

Iškeptus kotlietus sudėti į indą ir ant kiekvieno kotlieto uždėti ryžių, apbarstyti sausainių trupiniais ir užpilti šaukštuką tirpyto sviesto. Vėliau dar truputį pakepti.

* * *

KUMPIS SU OBUOLIAIS

Paimti 2 gabaliukus kumpio
3 obuolius,
½ puoduko razinkų,
½ puoduko cukraus,
1 puoduką vaisių sunkos.

Daryti: sudėti kumpio gabaliukus į puodą ir apdengti jų viršų nuluptais obuolių gabalais vieno colio storumo.

Kiekvieno obuolio gabaliuko vidun įdėti keletą razinkų, pabarstyti "maple" cukrumi.

Ant viršaus jų uždėti kitą gabaliuką kumpio ir aplaistyti vaisių sunka (pineapple-aprikosu).

Kepti vidutinio karštumo krosnyje prie 350 F. apie 30 minučių.

* * *

PIENIŠKA BULVINIŲ LEISTINUKŲ SRIUBA

Paimti: ½ kvartos pieno,
½ kvortos vandens,
3 virtas bulves.
2 kiaušinius.
4 šaukštus miltų.
1 saukštelį sviesto.

Virtas bulves sumalti, pridėti miltų, druskos, įmušti kiaušinių trynius ir gerai išmaišyti.

Be to, į paruoštą masę sudėti: išplaktus baltymus ir atsargiai išmaišyti. Pirma su vandeniu užvirinti ir su arbatiniu šaukšteliu leisti į jį leistinukus pamažu verdant, kad leistinukai neišsileistų.

Prieš duodant stalan, įdėti sriubon sviesto.

* * *

SKANI PAGAMINTA DARŽOVIŲ SRIUBA

Reikia paimti:
6 bulves,
2 morkas,
½ žiedinių kopūstų,
1 šaukštą sviesto ir
1 litrą pieno.

Daroma taip: bulves supiaustyti keturkampiais gabaliais, morkas sutarkuoti bulvine tarka, kopūstus supiaustyti, sudėti į puodą ir virti.

Pirmiau dėti tas daržoves, kurios ilgiau verda, būtent: morkas, paskiau kopūstus, o vėliau — bulves. Kai daržovės išvirs, sriubą užbaltinti saldžiu pienu, pridėti druskos ir sviesto.

Supylus pieną, geriau nebeužvirinti, o tik pašildyti.

* * *

VIRTOS KALAKUTIENOS MALTINIAI

Paimti: 1¼ svaro virtos ar keptos kalakutienos.
1 kiaušinį,
1 riekutę pyrago,
½ stiklinės pieno,
2 šaukštus sviesto,
1 stiklinę džiuvėsėlių, truputį druskos. Kalakutieną reikia: supiaustyti su visa oda, gabaliukais, pridėti pienu mirkyto pyrago, lašinių gabaliukų ir viską permalti mėsą malama mašinėlę. Masę ištrinti, truputį atskiesti karštu vandeniu ar pienu, įdėti kiaušinį, truputį druskos, išmaišyti ir juos pavolioti džiuvėsėliuose ir iškepti svieste ir padaryti maltinius.

Prieš paduodant stalan, maltinius sudėti į pusbliūdį, paaistyti tirpintu sviestu.

Prie jų tinka bulvių košė ar troškintos morkos.

* * *

GRIETINĖS PADAŽAS

Paimti:
½ šaukštą miltų,
1 šaukštą sviesto,
1-1½ stiklinės mėsos arba daržovių sultinio. Be to, paimti ½-1 stiklinę grietinės, truputį druskos.

Sviesto iki gelsvumo paspirgintus miltus, maišant atskleisti mėsos ar daržovių sultinių ir pavirinti 5-10 min. Virimo pabaigoje pridėti pagal norimą skonį grietinės, druskos.

* * *

GERA UŽDANGA

Mėsininko sūnus stebėjęs, kaip tėvas dirba dešras, sako:

— Tėveli, aš žinau kodėl dešra turi tokią storą odą.

— O kodėl, Antanukai?

— Kad žmonės nepamatytų ką ten vidun sudėjai...

Magdalena Šulaitienė

— Ar gali man paaiškinti, ką reiškia vedybos?

— Žinoma. Matai, tau truputi apsisuka galva, tu nuperki žiedą, tu duodi mergaitei savo pavardę. Ir po to pasijunti, kad esi pakliuvęs į kilpą. Ir kad esi jau vedęs.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems savo klientams ir draugams

RED'S PLACE

Kur galima netik išgerti, bet ir gerai pavalgyti.

WALTER ir ELIZABETH MISEVICH, Sav.
CAROL MISEVICH - CARROLL, Mgr.

2200 West Cermak Road Chicago, Ill.
Telef.: VIrginia 7-8874

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems klientams, draugams
ir pažįstamiems

BRIGHTON BAKERY

ANTANAS MACKEVIČIUS, Sav.

2457 West 46th Place Chicago, Ill. 60632
Telef.: VIrginia 7-1250

8359 So. Saginaw Chicago, Ill. 60617
Tel. 734-3400

SVEIKINAM "NAUJIENŲ" SKAITYTOJUS IR BENDRADARBIUS SU ŠVENTOMIS VELYKOMIS IR LINKIME VISIEMS NUOTAIKINGŲ ŠVENČIŲ IR DAUG LAIMĖS.

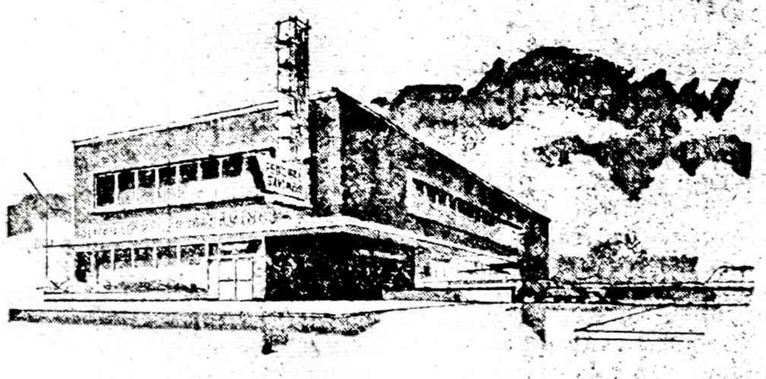

OFFICERS, DIRECTORS AND STAFF

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

INSURED SAVINGS • HOME LOANS

2212 West Cermak Road • Chicago, Ill. 60608 • Tel.: 847-7747

FSLIC

INDĖLIAI APDRAUSTI IKI $100.000

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M. Thursday, 9 A.M. to 8 P.M. Saturday 9 A.M. to 1 P.M. No Business Transacted on Wednesday.

GRETA NAMO DIDELĖ VIETA AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

PAVASARIO GĖLĖ

Ne bitė rinka aukso medų
Čiobreliuose, Sumūdė ją...
Kregždutė lizdo nesurado
Ir gailiai krykščia danguje.

Bet tarp pajuodusių griuvėsių,
Kur skraido mūrių pelenai,
Gėlė į saulę galvą tiesia,
Į saulę atsities jinai.

Mes matėm gilią žemės prasmę
Iš kylančios baltos gėlės,
Gyvybė! Nėr už ją stipresnio,
Gyvybės nieks nenugalės!

Prašome visus šių metų balandžio mėn. 12 dieną balsuoti už

BERNARDĄ EPTONĄ
MAYOR OF CHICAGO

pareigoms, nes Chicagos gerovei reikalinga

- MIESTE TVARKA
- PATYRĘS ADMINISTRATORIUS
- AUKŠTA NUOSAVYBIŲ VERTĖ
- ŽMONIŲ SAUGUMAS
- SUSTABDYTI APYLINKIŲ GRIOVIMĄ

Nepartizaninis komitetas Bernard Eptonui išrinkti Chicagos miesto mero pareigoms:

ANTHONY J. RUDIS	ALPHONSE WELLS
JONAS TALANDIS	ALDONA DAUKUS
ZIGMAS MIKUŽIS	STASĖ SEMENAS
JOSEPH SKEIVYS	ALGERD BRAZIS
GROŽVYDAS LAZAUSKAS	FRANK WOIDAT
JONAS STONKUS	ALBERT J. AUKERS
KAROLIS MILKOVAITIS	ROY BELLAVIA
STASYS VANAGŪNAS	WENDELL BARCLAY

Emigrantų knygos okupuotoje Lietuvoje

Š. m. kovo 3 d. komunistinė "Vilnis" įdėjo gana ilgą straipsnį, pavadintą "O darbas tęsiasi...", pasirašytą "Literatūros mėgėjo". Straipsnyje sakoma, jog Vilniuje bus išleista dar vieno pokario emigranto — Vlado Šlaito eilėraščių rinktinė — "Be gimtojo medžio". Įžangą knygai parašęs E. Matuzevičius, o knygą sudarės Vytautas Kazakevičius, kuris pastoviai susirašinėjąs su V. Šlaitu ir turįs jo pritarimą. Straipsnyje tvirtinama, jog poetas savo kūrybą siunčiąs į Vilnių, ir už kiekvieną išspausdinimą nuoširdžiai padėkojęs.

J. Kėkštas buvęs pats pirmasis išeivijos poetas, išspausdinęs savo kūrybą "Pergalėje" (1966 m.). Vėliau jo kūryba spausdinta "Gimtajame Krašte" ir "Poezijos Pavasaryje". 1982 m. "Poezijos Pavasaryje" buvę išspausdinti ir Australijoje gyvenančios Lidijos Šimkutės-Pocienės eilėraščiai.

Iki šiol (ok.) Lietuvoje buvę išleistos sekančių pokario išeivių autorių knygos: J. Meko, A. Mackaus, M. Katiliškio, K. Almeno, B. Rukšos, H. Radausko ir kt. Poezijos metraštyje "Poezijos Pavasaris", skelbti Vl. Šlaito, L. Sutemos, V. Bogutaitės, A. Nykos-Niliūno ir kt. poetai.

Šįmet planuojama išleisti Stasio Santvaro "Lyrikos" rinktinę. Rankraštis jau esąs spaustuvėje, iliustracijas knygai sukūręs dail. V. K. Jonynas. "Vilnies" straipsnio autorius sakosi girdėjęs, jog "Poezijos Pavasaryje" žadama paskelbti dar dviejų poetų — Antano Gustaičio ir Jono Aisčio - Aleksandravičiaus kūrybą. Knygų leidykla "Vaga" jau turinti A. Gustaičio satyrinės ir humoristinės poezijos rinktinę. Ruošiamas spaudai Juliaus Kaupo pasakų ir novelių rinkinys, ir numatoma išleisti naują Lenkijoje mirusio poeto Juozo Kėkšto knygą.

Daugelį šių knygų paruošiąs Vyt. Kazakevičius, kuris turįs daug artimų, draugiškų pažinčių su užsienio lietuvių rašytojais. Jis paruošęs Vl. Šlaito, B. Rukšo, J. Mikuckio, A. Tulio, E. Cinzo, S. Santvaro knygas, ir dabar ruošia A. Gustaičio ir J. Kaupo knygas. Prisidėjęs prie J. Meko, H. Radausko, M. Katiliškio ir kitų knygų išleidimo.

Toliau straipsnio autorius kritikuoja P. Visvydą, neigiamai išeivijos spaudoje pasisakiusį dėl tokio "bendradarbiavimo". Autorius siūlo, kad išeivija parodytų savo bešališkumą, ir išspausdintų "puikiuosius S. Nėries karo metų eilėraščius", kad dėtų Just. Marcinkevičiaus, J. Baltušio ir kitų (ok.) Lietuvos rašytojų kūrybą, kuri esanti "tarptautiniu mastu pripažinta, kaip meniškai vertinga".

Straipsnio pabaigoje autorius tvirtina, jog "tikrieji lietuvių literatūros saugotijai gyvena ir dirba Vilniuje, o ne Chicagoje ar Los Angeles". "Literatūros mėgėjas" sako, jog kūrybos spausdinimui (ok.) Lietuvoje pirmoji sąlyga esą pačių autorių sutikimai, kurie prieš spausdinant visuomet gaunami.

Matomai, šis išeivijos poetų ir rašytojų kūrybos spausdinimas ok. Lietuvoje labai gražiai patarnauja okupanto tikslams — kelti erzelį išeivijoje, lietuvių tarpe. Dėl šios priežasties ir Lietuvos komunistų vadas P. Griškevičius yra pasakęs: "Sveikintina yra tradicija kasmet išleisti geresnius užsienio lietuvių grožinės literatūros veikalus, spausdinti juos ir rašyti apie juos mūsų spaudoje".

Jei ok. Lietuvos gyventojai nebūtų nuo Vakarų pasaulio atskirti "geležine siena", jei į Lietuvą būtų galima pasiųsti išeivijoje spausdinamas knygas, žurnalus ir laikraščius, kaip kad visame kultūringame pasaulyje yra priimta, tokios keistos situacijos nebūtų. Dabar gi, iš ok. Lietuvos knygas ir laikraščius siųsk kiek tik nori, o į ok. Lietuvą užsienyje spausdintam žodžiui patekti sąlygos yra daug žiauresnės, negu Muravjovo — spaudos draudimo laikais.

Ir pačioje ok. Lietuvoje geresnei knygai pasirodyti yra sunku. Leidyklos yra užverstos komunistine — propagandine literatūra, kuriai yra duodama pirmenybė ir skiriama pakankamai popieriaus. Lituanistinei — nepropagandinei knygai jau žymiai sunkiau: reikia laukti eilę metų, kol leidžiama spausdinti, o ir leidus — nepaskiriama pakankamai popieriaus. Todėl kiekviena geresnė lietuviška knyga ten yra tuojau išgraibstoma, ir tampa "limitine" preke. Knygų metrikoje pažymėtais tiražais taip pat nereikia tikėti: tiražas, iš ok. Lietuvos atvykusių tvirtinimu, tereiškia tik tiek, kad toks tiražas oficialiai buvę leistas, su sąlyga, jei bus pakankamai popieriaus. O to popieriaus ten visada geresniam tikslui trūko ir tebetrūksta. Dėl to, geresnės knygos ten yra labai gaudomos, ir "pardavinėjamos iš po skverno", nes atspausdinami žymiai mažesni tiražai, negu knygų metrikose pažymėta.

E. Frd.

DAR APIE KLAIPĖDOS MIESTO IR KRAŠTO KAPINES

Klaipėda ir mažesnioji Užnemunės dalis per Antrąjį Pasaulinį karą Raudonosios Armijos tebuvo užimta mažne pusmečiu vėliau negu likusioji Lietuvos dalis, tiksliai 1945 m. sausio pabaigoj. Vilniuje, Kaune, Šiauliuose jau veikė tarybinės įstaigos, jos įstatymai, kai Klaipėdos prieigose dar buvo kovojama, nors vokiečiai iš Baltijos pajūrio ruožo ties Palanga bei Nemuno žemupio jau buvo pasitraukę. Nepadėjo įsitvirtinimai, beveik netrukdomas tiekimas Neringa — sausio 28 d., po maždaug keturių mėnesių apsupimo, vokiečių kariuomenė per Kuršių Marias ir Neringos pusiasaliu persikėlė į Karaliaučių.

Klaipėda, berods, ne tiek nukentėjo nuo tiesioginių karo veiksmų, kiek nuo padeginėjimų, sprogimų. Miesto centrinės kapinės, Liepų gatvės gale, užėmė nemažk kvartalą. Jos, atrodo, buvo laikomos vienos gražiausių laidojimo vietų. Savo taisyklingais gražiais takais, skoningu sklypelių apsodinimo sutvarkymu jos neturėjo sau lygių Lietuvoj. Tai buvo lyg gražus parkas. Vokiečiai, ginantis nuo rusų artilerijos apšaudymo, lėktuvų bombų, naudojosi visokiomis apsaugos galimybėmis. Viena jų, tai buvo minėtos kapinės. Jų medžiai, krūmai, antkapiai teikė gerą priedangą ir apsaugą nuo patrankų bei aviacinių sviedinių ir jų skeveldrų. Jau tuo metu daug medžių, tvorelių ir antkapių buvo sugriauti, suskaldyti ir sulaužyti.

Klaipėdos miestą užėmus Raudonajai armijai, paskirta tarybinė valdžia kapinių sutvarkymu, jos medžių, krūmų atželdinimu nenorėjo ir negalėjo rūpintis — buvo svarbesnių reikalų, reikėjo, greit augant miesto gyventojų skaičiui, juos pirmiausia aprūpinti maisto produktais bei kitais buitiniais dalykais. Tat dar keletą metų senose kapinėse buvo skersai bei išilgai, arba, kaip klaipėdiškiai sako, "kryžiais krikštais", laidojama.

Karo metu, tarp kitko, visad buvo praktikuojamas ne tik priešo turto naikinimas, bet ir jo grobimas, taip vadinamas trofėjų rinkimas. Klaipėda buvo tam tinkama dirva, juo labiau, kai jos gyventojai nuo karo veiksmų buvo pasitraukę. Viskas, kas galima, buvo organizuotai ir neorganizuotai išvežama. Kai nebeliko ko vežti, prisiminta kapinių paminklai, antkapiai. Lietuvoje bei kitose Pabaltijo respublikose panaikinus privačią gamybą, valdžia pradžioj dar nė negalvojo apie paminklų ir antkapių gamybą.

Lietuviai nuo šenovės gerbia savo artimųjų atmintį kryžiais ir gražiais antkapiais. Anksčiau akmenskaldžiai, specialios įmonės, juos padirbdavo, o dabar jų nebeliko, juoba jiems ir medžiagos trūko. Tad pavieniai asmenys ėmėsi privaios iniciatyvos — pradėjo senus neprižiūrimų kapinių paminklus ir antkapius perdirbinėti ir pardavinėti. Kai Klaipėdos kapinėse jų nebeliko, vežėsi iš Karaliaučiaus ir kitų Rytprūsių miestų.

Kai kapinės taip ištuštėjo, atrodo, nebuvo prasmės iš naujo jas tvarkyti, tad miesto valdžia nutarė jų vietoje prie Danės upės įrengti naujas, o senas paversti parku, nors jose dar buvo pasilikę kai kurie, ypač naujesni, kapai, o taip pat Klaipėdos vaduotojų (1923 m.) paminklas. Kapinėse prieš karą pastatyta bažnytėlė (koplytėlė) lyg per stebuklus liko nesugriauta. Deja, jinai dabar paversta cerkve, kurioj lietuvininkai, šišioniškiai — evangelikai kampininko teisėmis naudojasi savo pamaldoms.

Viskas taip atsitiko ne tik su centrinėmis, bet, pavyzdžiui, ir su gražiomis Vitės priemiesčio kapinėmis už aukštų žemės pylimų. Kas nebuvo išgrobstyta, padarė laikas: augmenija suskaldė, išvertė antkapius, jog dabar jų ir žymės nebeliko, prasmego. Žvejų kapinaitės dešinėj pusėj dabartinio Žalgirio stadiono, prie geležinkelio, kaip ir Smeltės priemiesčio (jų neišlygintoj vietoj kai kurį laiką buvo sendaikčių prekyvietė), senai išnykoo. Panašiai atsitiko ir su daugeliu kitų Klaipėdos Krašto kapinių. Pavažiuokime 7 km autobusu iš Klaipėdos į Girulius. Jų miško šiaurinėje dalyje, netoli geležinkelio Klaipėda - Kretinga bėgių, užtiksime vos pastebimas kapinaites. Jose buvo laidojami Kalotės apylinkių žemdirbiai, Kukuliškių kaimo žvejai. Ten gamta užgožė viską ir tik kai kur kyšo geležiniai kryžiai ir vos įžiūrimi žemės kauburėliai.

Beveik visiškai nebeliko ir kitų kaimų kapinaičių. Didžiojoj Lietuvoj kapinės daugiausia randasi prie arba netoli bažnyčių, gi Klaipėdos Krašto lietuvininkai mėgdavo laidoti savo artimuosius mažose kaimo, nors ir kelių tik ūkininkų, kapinaitėse.

Teko prieš karą dar matyti tokiose kapinaitėse medinių, neakštesnių, kaip pusmetris, dažniausiai ąžuolinių kryžių su stogeliais (žirgeliais). Prisimenu, jaunystėj (per Pirmą Pasaulinį karą) motinos tėviškėj užtikau vienose tokiose kapinaitėse, kur buvo ne kryžiai, o paprasti, bet už tai labai gražiai, tiesiog meniškai išdrožinėti mediniai stulpeliai. Pagražinimo motyvai buvo gėlių, paukščių, žvėrių (žalčių) ornamentai. Tokie stulpeliai, tikriausiai, mena dar stabmeldžių laikus. Gaila, kad niekas savo laiku jų nepaveikslavo, neaprašė.

Didžiosios Lietuvos liaudies dievdirbių medinių kryžių su rūpintojėliais, dar ir dabar kai kur užtiksi kaimų pakelėse, nemažai jų surinktų muziejuose, pas privačius mėgėjus — kolekcionierius, o Mažosios Lietuvos senoviškų antkapinių stulpelių bei kryžių niekur neberasi, dingo amžiams.

Žinoma, kai kurios didesnės kapinės Klaipėdos Krašte dar tebenaudojamos. Taip, pavyzdžiui, pavažiavus apie 4 km pajūriu už tų pačių Girulių šiaurės (Palangos) link, užtiksi Karklininkus, kadaise žvejų bažnytkaimis, su neapsakomai gražiomis kapinėmis prie pat jūros kranto už kopų. Kur kitur, ar Palangoj, ar Šventojoj, ar Neringoj, rasi kapines, kur mirusiems būtų lyg atvertas žvilgsnis į plačią jūrą, kur vakaris ar [illegible] sūriu jūros vandeniu.

Nebeliko Klaipėdos Krašto daugel kapinių: gaila, nes jų įvairumas, grožis ir istorikams daug pasakančių bei įdomių paminklinių užrašų negrąžinomai pražuvo.

Klaipėdietis
(Iš Europos Lietuvio)

APSIVYLIMAS

Vienas studentas nusiskundžia kitam:

— Rašydavau laiškus savo merginai veik kasdieną. Iš viso jų būsiu parašęs gal iki 130. O žinai ką ji padarė?

— Spėju, jog paliovė atsakinėti į tavo laiškus.

— Daug blogiau! Ji ištekėjo už laiškanešio.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
visiems draugams ir kostumeriams linki

A. LAURAITIS

INSURANCE AND REAL ESTATE
4645 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Telef.: LA 3-8775

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems

A. G. AUTO REBUILDERS

3518-24 West 63rd Street
Tel.: 776-5888
Chicago, Ill. 60629
ANICETAS GARBAČIAUSKAS, sav.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankevičiaus, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis iš M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

● **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už $2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

● **KĄ LAUMĖS LĖMĖ**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 254 puslapius, bet kainuoja tik $3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik neseniai Dargio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. [illegible]

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 ◆ Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių
MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 ◆ Tel. 925-2737
V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. pop.
B. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

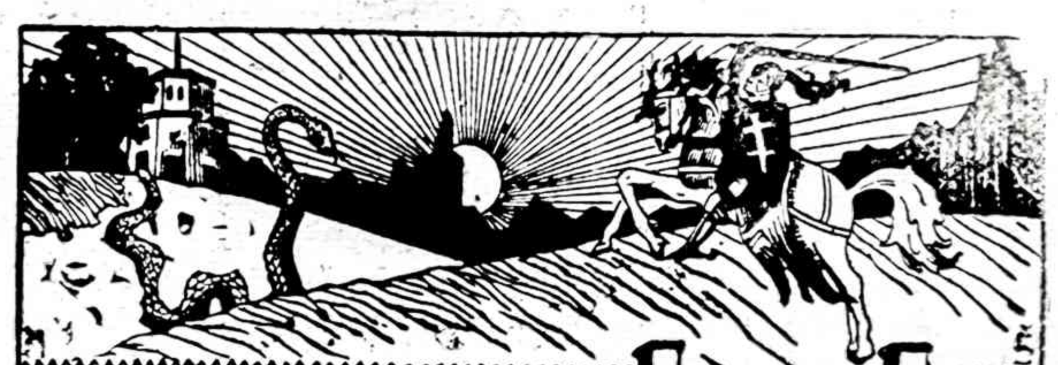

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina $25. Kieti viršeliai. Paštas $2.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months, $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams $45.00
pusei metų $24.00
trims mėnesiams $12.00
vienam mėnesiui $5.00

Kitose JAV vietose:

metams $40.00
pusei metų $22.00
trims mėnesiams $15.00
vienam mėnesiui $4.00

Kanadoje:

metams $45.00
pusei metų $24.00
vienam mėnesiui $5.00

Užsieniuose:

metams $48.00
pusei metų $26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Velykos – Atgimimo šventė

Ateinantį sekmadienį visi švęsime Velykas — didžią-ją atgimimo šventę. Gamta pradeda krauti pumpurus, atsiradę paukščiai pradeda čirškėti, saulė jau anksčiau pakyla, o žmonės pradeda kratytis to ilgų naktų dusulio. Gamtos atgimimo šventė buvo labai madoje žydinčioje graikų ir persų gadynėje, bet vėliau kelis dešimtmečius buvo užmiršta. Dabar pas mus madoje yra atgimimo sąjūdis. Žmonės gyveno, gyveno ir sugniužo. Dienos įvykių sukrėsti, jie pradeda vėl atgimti.

"Neo-lithuanai" yra ne kas kita, kaip "atgimę lietuviai". Vieni norėtų vadintis naujai gimę lietuviai, bet tikrovė yra visai kitokia. Jie gimė 20 metų vėliau, jie naujesni už senuosius, užtat jie ir vadinasi naujaisiais.

Bet mums visiems nepaprastai svarbus klausimas yra prezidento Ronald Reagano visam kraštui primestos ekonominės kančios klausimas. Mokame daugiau, o gauname mažiau. Mums jau du metu tvirtina, kad reikalai gerėja, bet mes to gerėjimo nejaučiame. Nuo $840 aukso uncija nukrito iki $390. Galime pasakyti, kad iki $840 nukritęs doleris pakilo iki $390, bet jis vietoje nestovi. Pasaulio prekybos vienetas vėl nukrito iki $414 už unciją, o iš Japonijos ateinančios žinios sako, kad jis ir vėl nukritęs pustrečio, bet kodėl su juo šitaip pasielgė, tai ir geriausi Japonijos bankininkai negali išaiškinti. Tai didžiausią piniginio vieneto galią pasiekęs doleris kiekvieną dieną vis ščkinėja. Prezidentas gali mus visus raminti, bet jis negali garantuoti, kad doleris ir toliau pasiliks tokioje pačioje aukštumoje.

Ne tik Brežnevas rusams pasakojo, kad rublis pastovesnis ir brangesnis negu doleris, bet nieko Sovietų agentai taip negaudo, kaip dolerio. Sovietų generolai, stipriausieji komunistinės valdžios ramsčiai, moka po penkis rublius už dolerį, jeigu parodysi jiems dolerių šimtinę, kurią lengviausiai gali nuslėpti nuo budrios Sovietų agento akies. Brežnevo sūnus Liuksemburge turėjo du mūrinius namus, o Andropovo sūnus ieško paskyrimų kad ir Madride, kur diktatorius Franko pezetos vertę visai gali Ameriką paversti į šipulius. Prez. Reaganas, du metu praleidęs kalboms apie valstybės biudžeto išlyginimą, dabar prašneko apie milžiniškas išlaidas.

ALEKSANDRA NAVICKAITĖ-[illegible]NER Veranda (aliejus)

Esame lietuviai. Pirmon eilėn mums rūpi lietuvių reikalai — lietuvių Amerikoje ir lietuvių pavergtoje Lietuvoje. Kaip lietuviai neteko laisvės ir nepriklausomybės, visi žinome. Mūsų nuomonės skiriasi, kaip padėti lietuviams prarastą laisvę ir nepriklausomybę vėl atgauti. Seni Amerikos lietuviai pasitikėjo tautų laisvę ir nepriklausomybę mėgstančiomis užsienio valstybėmis ir bandė įtraukti jas į kovą už pavergtos Lietuvos laisvę. Dalis naujai atvykusių nepasitiki Amerika ir ieško būdų susitarti su pavergėju ir išsiderėti iš jo lengvatas. Didelė Amerikoje ir laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių dauguma pasitiki savimi ir laisvojo pasaulio pagalba, tuo tarpu mažuma ardo organizacijas, padėjusias lietuviams praeityje ir bandančias stumti rusus į senąją savo vagą. Turime viltį, kad šitas klausimas bus plačiai aptartas, rasta bendra kalba laisvojo pasaulio lietuvių tarpe ir vėl visi galėsime bendromis jėgomis dirbti.

O kaip yra su mūsų kaimynais? Artimiausieji, žinoma, yra lenkai. Kokia padėtis yra Lenkijoje ir ko lietuviai gali tikėtis iš lenkų?

Dabartiniu metu Lenkiją valdo gen. Vaitiekus Jaruzelskis. Apie save jis yra sugrupavęs dalį Lenkijos kariuomenės vadų, vedusių kovą prieš nacius ir pasipriešinusių marš. Rokosovskiui, kuris oficialiai valdė visas ginkluotas pajėgas, tuo metu buvusias Lenkijoje. Tuometiniai lenkų kariai patarė Rokosovskiui, rusams tarnavusiam lenkų kariui, važiuoti Maskvon ir nesikišti į lenkų reikalus.

Kai Rokosovskis išskrido, lenkų karių priešakyje iškilo gen. Jaruzelskis. Jis baigė rusų karo mokyklą, įstojo

Weinbergeris tvirtina, kad Sovietų valdžia turi galingesnes ir daugiau atominių raketų ir bet kuriuo momentu nuvertino.

Visi Amerikos kariuomenės vadai ilgus metus tvirtino, kad Amerika yra pati galingiausioji valstybė, o dabar ne tiktai prez. Reaganas, bet ir sekretorius Caspar į komunistų partiją ir artimai susidraugavo su Leonidu Brežnevu. Lenkams jis pasakojo, kad nereikia leisti rusams kišti nosies į Lenkijos reikalus, o rusams įrodinėjo, kad jis neleis lenkams priešintis Sovietų vedamai politikai. Jis paskelbė karo stovį prieš lenkus, ne prieš rusus. Jis buvo suėmęs apie 10,000 lenkų, uždraudė nepriklausomas lenkų darbininkų unijas, atgaivino lenkų komunistų partiją, du metus laikė kalėjimuose 6,000 lenkų, atsisakiusių dirbti kartu su komunistais darbininkų unijose ir valstybės administracijos darbe.

Lešek Valensa, suruošęs streiką prieš buvusią lenkų vyriausybę, buvo suimtas, dvejus metus pralaikytas namų arešte, vėl paleistas. Jis tvirtina, kad Solidarumo unijos bus atgaivintos, nes lenkai išsikovojo nepriklausomas unijas. Tuo tarpu gen. Jaruzelskis susikvietė Varšuvon partijos narius ir valdžiai ištikimų unijų atstovus. Jiems pareiškė, kad Lenkijos darbininkai bent trejus metus privalės sunkiai dirbti, susispausti, kad galėtų atgaivinti Lenkijos ūkį. Gen. Jaruzelskis visai neužsiminė apie Solidarumo unijas ir geresnes darbo sąlygas darbininkams.

Savo laiku lietuviai atidžiai sekė lenkų nuotaikas, bet dabar jiems aišku, kad iš lenkų lietuviai nieko negali tikėtis.

J. VENCLOVA

Vincą Žemaitį amžinybėn palydėjus

V[illegible]s Žemaitis

(Tęsinys)

Nors V. Žemaitis kritikavo pastebėtą klaidą, bet nieniekino totaliniai, kaip kad K Būga totaliniai suniekino dr. J. Basanavičių, arba kaip kad dabar daro jo sufanatizuoti mokiniai. Pvz., "Draugo" kultūrinio priedo redaktoriaus K. Bradūno (lietuviškos dvasios paliegėlio) pavedimu "kažkoks tipas" totaliniai suniekino Č. Gedgaudo knygą "Mūsų praeities beieškant" (1972 m.). Tad jis ėmėsi "Naujienose" (1973 m. balandžio mėn.) recenzuoti šią knygą, įrodydamas, jog Č. Gedgaudas vertas padėkos jau vien dėl to, kad jis šioj savo knygoj įrodė, jog Lietuvos vardas negalėjo kilti iš upelio ar raisto "Litavkos" vardo etc. V. Žemaitis drįso kritikuoti pangermanistinės mokyklos auklėtinį dr. J. Jakštą, kuris savo brošiūroje "Mažosios Lietuvos apgyvendinimas iki 17 amž. pabaigos" aukštino mokslines propagandos skleidėjus Mortensenus (16 p.): "Rimto mokslininko pavyzdys buvo H. Mortensenas, dirbantis su savo žmona G. Heinrichaite anos pionieriškos disertacijos autore", o kaip žinoma, Mortentsenai pirmieji pradėjo įrodinėti, jog Maž. Lietuvoj lietuviai yra kolonistai iš Didžiosios Lietuvos, kas neatitinka istorinei tiesai. Jis nurodinėjo J. Jakšto klaidas ir 1970 m. spalio mėn. "Naujienose". Taip pat kritikavo šios mokyklos auklėtinius: A. Salį, Z. Ivinskį, A. Mažiulį etc.

Lietuviško pareigingumo pavyzdys

Būdamas, kaip ir dr. J. Basanavičius, nuoširdus lietuvis patriotas, priklausė įvairioms lietuviškoms organizacijoms, vaikščiojo į lietuviškus parengimus, atrodo, ne tiek pramogų ieškodamas, kiek jausdamas pareigą palaikyti lietuvių viešumos gyvenimą ir lietuvių tautos gyvybinius interesus. Ir jis nemėgo tų organizacijų bei jų veikėjų, kurie ardo lietuvišką veiklą. Todėl nepritarė frontininkų vadovaujamai Lietuvių Bendruomenei, kurie, jo manymu, griauja ALTą su VLIKu, gi daugiau simpatizavo R. Liet. Bendruomenei, o gal buvo jos nariu.

Nepritarė frontininkų vadovaujamam Lietuvių Fondui, kurio vadovai davė pinigus išleisti pornografiniams romanams ir kitiems nelietuviškiems kūriniams, bet nedavė lėšų akademiko, istorijos daktaro, prof. P. Kušnerio veikalui lietuvių kalba išleisti, kurio autorius įrodė, kad Mažoj. Lietuvoj lietuviai nuo seniausių laikų gyvena etc.

Nuoširdus ateitininkas

Būdamas religingas, V. Žemaitis priklausė krikščionių bei katalikų organizacijoms. Nuo 1911 m. priklausė ateitininkų organizacijai ir buvo vienas iš pirmųjų jos organizatorių. Berods, apie tai jis rašė spaudoj. Jis, kaip ir pirmieji ateitininkai, dėjo pagrindan Kristaus evangelijos dėsnį: "Atiduokite kas yra ciesoriaus — ciesoriui (Kas Lietuvos — Lietuvai) ir kas Dievo — Dievui". Todėl nenuostabu, kad pirmieji ateitininkai labai daug pasidarbavo Tėvynei Lietuvai bei lietuvių tautai. Jis pavyzdingais ateitininkais laikė pirmuosius ateitininkus: Vytautą Endziulaitį, prel. prof. M. Krupavičių, savanorį leitenantą Antaną Matulaitį, kuris žuvo gindamas Lietuvos laisvę, savanorį kūrėją, Vyčio kryžiaus kavalierių, Stutthofo koncentracijos kalinį, ateitininkų "Kęstučio" korporacijos steigėją ir jos pirmąjį pirmininką dr. A. Starkų, savanorį kūrėją dr. J. Leimoną, kuris pilnai vykdė aukščiau paminėtą Kristaus evangelijos dėsnį ir kritikavo nukrypėlius bei plūduriuojančiuosius tarptautiniuose vandenyse. Nežiūrint kas bebūtų — net lietuvius vyskupus ir pan. Jis net kritikavo ateitininkų vadą St. Šalkauskį (V. Žemaitis "Lietuviški vandenvardžiai ir pilkapiai nuo Vyslos iki pat Maskvos", 1982 m., 54 p.): "Tas viskas ištvėrė dėka aukštų dorovingumo pradų lietuvių kultūroj pasilikusioj iš pagonybės laikų. To visko St. Šalkauskis nematė, nepažino, kaip visai svetimas lietuvių tautai. Kad jis pagrindė ateitininkų ideologiją "universaline katalikų pasaulėžiūra", tas jį nedaro ypatingu lietuvių filosofu" greičiau katalikišku internacionalistu. St. Šalkauskis savo mokinius įvedė į internacionalinės religijos ir tautybės vandenis, iš kurių ir šiandien jiems miglotais atrodo lietuviški gintariniai Baltijos krantai. Asmeniškai jį pažinojusieji, dr. J. Eretas, neranda jį buvus ypatingu eruditu. Ir kaip jį "asmens kulto" frazėmis negarbintų kai kurie jo mokiniai, jis nebuvo ir negali būti "didžiausiu mūsų tautos filosofu" ir menamai ypatingu ateitinin-

(Nukelta į penktą puslapį)

HENRIKAS SINKEVIČIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

Taip buvo padaryta sąmoningai, kad žmonės galėtų geriau pamatyti karalienės veidą. Katedroje vyko nuolatinės nenutrūkstamos pamaldos. Prie morų degė tūkstančiai vaškinių žvakių, kurių apsiausta gulėjo ji, rami, šypsanti, panaši į baltą mistinę rožę, kryžiumi sudėtomis rankomis ant dangaus spalvos suknelės. Žmonės žvelgė į ją, kaip į šventąją ir vedė prie jos apsėstuosius, luošuosius ir sergančius vaikus, ir kartą pačiame viduryje pamaldų pasigirdo riksmas kažkurios motinos, kuri savo sergančio vaiko veide pastebėjo šypsnį, sveikatos pranašą, tai šauksmą kažkokio paraližuotojo, kuris staiga atgavo jėgą valdyti nelankstomus sąnarius. Tuo metu žmonių širdys sudrebėdavo, ir žinia apie stebuklą apibėgdavo bažnyčią, pilį ir miestą, ir sutraukdavo kas kartą vis didesnes minias nelaimingųjų, kurie galėjo tikėti tik stebuklu atgauti savo sveikatą.

Tuo metu apie Zbyšką buvo pamiršta visai, nes kas galėjo tokios milžiniškos nelaimės metu atsiminti apie paprastą kilmingą jaunuolį ir jo kalinimą pilies bokšte. Zbyška tačiau žinojo iš pilies sargų apie karalienės ligą, girdėjo žmonių triukšmą apie pilį, o, išgirdęs minios verksmus ir varpų skambėjimą, puolė ant kelių ir, atsiminęs savo likimą, iš visos širdies pradėjo verkti dėl mylimos karalienės mirties. Jam atrodė, kad kartu su ja kažkas užgeso ir jam, ir kad dėl šitos mirties yra neverta niekam gyventi pasaulyje.

Laidotuvių garsai, bažnyčių varpai, eisenų giesmės ir minių judėjimas jo buvo girdimi visą savaitę. Per tą laiką jis pasidairė susimąstęs, neteko noro valgyti ir miegoti, ir vaikščiojo po savo kamerą kaip laukinis žvėris po narvą. Jį vargino vienuma, nes buvo dienų, kad net ir kalėjimo sargas neatnešdavo jam šviežio maisto ir vandens — taip visi buvo užimti karalienės laidotuvėmis. Karalienei mirus, niekas jo neaplankė: nei kunigaikštienė, nei Danutė, nei Povala, kuris anksčiau jam rodė tiek daug gero, nei pirklys Amilėjus, Mackos pažįstamas. Zbyška su kartėliu galvojo, kad Mackai mirus, visi jį užmirštų. Tarpais jis pagalvodavo, kad jį užmirš galbūt ir teisė, ir kad jam teks pūti kalėjime iki mirties. Tuo metu jis maldavo mirties.

Pagaliau, praejus mėnesiui nuo karalienės mirties ir prasidėjus antram, pradėjo ilgėtis Mackos grįžimo. Macka buvo prižadėjęs greitai joti ir negailėti arklio. Malburgas — ne pasaulio krašte. Per dvylika savaičių galima buvo nujoti ir grįžti, ypač, jei kas skubėjo. "Bet galbūt ir jis neskuba — su gailesčiu galvojo Zbyška, — gal būt kur pakelėje susirado moterį ir gabenasi ją į Bogdaniecą, tikėdamasis susilaukti savojo įpėdinio, o aš čia per amžius turėsiu laukti Dievo pasigailėjimo!"

Pagaliau nustojo ir laiką skaičiavęs ir su sargu kalbėjęs, ir tik iš voratinklių, pakibusių langų virbuose, suprato, kad artėja ruduo. Ištisomis valandomis jis sėdėdavo ant lovos, pasirėmęs rankomis į kelius, pirštus panėręs į plaukus, kurie jam siekė dabar žemiau pečių, ir pusiau miegodamas, pusiau sustingęs būdamas, nepakeldavo galvos net ir tada, kai atnešęs maistą sargas jį užkalbindavo. Tačiau vieną dieną sugirgždėjo vyriai ir nuo slenksčio pasigirdo pažįstamas balsas:

— Zbyška!

— Dėde!—suriko nuo suolo atsiplėšęs Zbyška.

Macka suėmė jį į glėbį, paskui rankomis suspaudė jo galvą ir pradėjo bučiuoti. Gailestis, kartėlis ir ilgėjimasis taip suspaudė jaunuolio širdį, kad pradėjo verkti ant dėdės krūtinės kaip mažas vaikas.

— Galvojau, kad jau nebegrįšite, — tarė verkdamas.

— Nedaug ir betrūko, — atsakė Macka.

Tuo tarpu Zbyška pakėlė galvą ir, pažvelgęs į jį, sušuko:

— O kas jums atsitiko?

Ir stebėdamasis žvelgė į suliesėjusį, sukritusį ir išblyškusį kaip drobė seno kario veidą, į sulinkusią jo išvaizdą ir pražilusius plaukus.

— Kas jums? — pakartojo.

Macka atsisėdo ant suolo ir valandėlę sunkiai dūsavo.

— Kas atsitiko? — tarė pagaliau. — Vos perjojau per sieną, kai vokiečiai apšaudė mane miške iš lanko. Plėšikai riteriai! — žinai? Dar ir dabar sunku man kvėpuoti. . . Dievas atsiuntė man pagalbą, kitaip manęs čia jau nebematytum.

— Kas jus išgelbėjo?

— Jurandas iš Spychovo, — atsakė Macka. Stojo tyla.

— Jie mane užpuolė, o pusei dienos praėjus — jis juos. Vos pusė nuo jo pabėgo. Mane pasiėmė į pilaitę ir ten Spychove tris savaites su mirtimi grūmiausi. Dievas neleido numirti, ir nors man dar ir dabar sunku, sugrįžau.

— Tai nebuvote Malburge?

— Ko gi būčiau jojęs? Iki siūlo galo mane apiplėšė ir laišką atėmė. Grįžau prašyti kunigaikštienės Aleksandros antro laiško ,bet su ja pakeliui apsilenkiau ir nežinau, ar pasivysiu, nes jau laikas man į aną pasaulį ruoštis.

Tai taręs, nusispiovė į delną, ištiesė ranką į Zbyškos pusę ir, parodęs į kraują, tarė:

— Matai?

Ir po valandėlės pridūrė:

— Aiški Dievo valia.

Kurį laiką abu tylėjo, spaudžiami sunkių minčių, o vėliau Zbyška prabilo:

— Tai nuolat krauju spiaudote?

(Bus daugiau)

IŠLAUŽ

VAKARŲ VĖJAI

112 moderniios poezijos puslapių. Kaina $5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
Service 855-4506, Page 06058
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet.
ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA korteles.
A. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

give...
so more will live
HEART FUND

Leonardo da Vinci "Paskutinė Vakarienė"

VINCĄ ŽEMAITĮ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

(Atkelta iš 4 psl.)

kų pasaulėžiūros ideologu".

St. Šalkauskis ragino lietuvius dirbti žmonijai bei svetimiesiems ir gąsdino juos su visokiais lietuviškais šovinizmais, tuo padarydamas juos šiaudiniais lietuviais. Todėl ir jo sufanatizuoti mūsų dvasininkai, net ir vyskupai ragina lietuvius dirbti svetimiesiems bei žmonijai, nors jų būtų pirmaeilė pareiga raginti lietuvius dirbti savo tautai, nes jei Dievas leido lietuvių tautai egzistuoti, tai ir norėjo, kad lietuviai darbuotųsi savo tautai. Tai Dievas įpareigojo ir per IV-tą savo įsakymu ir per natūralinę teisę, kurios autoriumi Jis pats yra. Be to, Jėzus Kristus, būdamas net Dievu, rūpinosi savo žemiškos tėvynės išlikimu.

Todėl V. Žemaičiui buvo nesuprantama, kaip gali save laikyti geru ateitininku bei geru kataliku ar krikščionimi, jei jis nesirūpina savo tautos likimu, juo labiau, kad ir V-tas Dievo įsakymas draudžia žudyti, kartu draudžia žudyti bei marinti tautas eo ipso ir savo tautą, kaip tai ir išaiškino teologijos daktaras vysk. F. Haas (Man and Society).

Pabaigai

Iš viso to išvadoj gaunasi, kad velionis V. Žemaitis labai daug pasidarbavo tėvynei Lietuvai bei lietuvių tautai. Jis buvo tarsi sui generis savo tautos pranašu, kuris visuomet ragino lietuvius susirūpinti savo tautos išlikimu ir jei darbuotis. Ir tuo pats sau pasistatė paminklą, kurios nei pikti žmonės, nei laiko audros nepanaikins.

(Pabaiga)

• Smagu gerti, sunku pagirioti.

K. PAULIUS

MIRĖ KUN. PROF. ST. YLA

(Tęsinys)

Po dviejų savaičių einu 69-ąja gatve į California Ave. autobusu važiuoti. Sutinku L. Šimutį, išeinantį iš Šv. Kryžiaus ligoninės. Girdi, gavau nervų priepuolį ir po to suvažiavime užpuolimo išgulėjau net dvi savaites.

Be to, priminė, kad p. Keblinskienei kortelė balsui gauti buvo išrašyta prof. S. Sužiedėlio ranka. Palinkėjau sveikatos ir išsiskyrėm.

* * *

L. Šimutis frontininkų buvo išstumtas ne tik iš ALTo, bet ir iš Draugo. Štai frontininkų užmojai, kuriuos kun. prof. St. Yla rėmė!

* * *

Dar tenka priminti, ką man papasakojo inž. V. Žemaitis. Nuvažiavo į Romą pas savo sūnų, kuris Amerikos deleguotas tam tikroms pareigoms. Susitiko savo gerą bičiulį prof. Z. Ivinskį. Klausiu aš jo, kaip susidarė atplaiša iš kirkščionių demokratų. Tą dieną neatsakė.

Ant rytojaus sutikęs sako: "Frontininkų politinis pagrindas — diktatūra". Ir dar pridėjo: "Mūsų tikslas išjungti kunigus iš politikos".

Prof. J. Brazaičio geras bičiulis irgi kartą paklausė dėl tos atplaišos. Jis jam atsakė: "Prašau išsikinkyt".

Jau miręs prof. J. Brazaitis, prof. Z. Ivinskis, jau mirė ir kun. prof. St. Yla. Frontininkai panoro visų lietuvių vardu kalbėti, Baltuose Rūmuose dublikuoja mūsų veiksnių veiklą, kaišioja savo kepurę Vasario 16 proga ALTo ruošiamuose parengimuose, vadovai siunčia savo dukras į okup. Lietuvą, kada Amerikos vyriausybė ir mūsų institucijos perspėjo susilaikyti nuo važiavimo į kraštą, 40 metų okupaciją minint.

R. Liet. B-nės Tarybos suvažiavimas kovo 26 d. nutarė šaukti politines, kultūrines organizacijas ir pasmerkti p. Kamanto užmojus. Reikia paskubomis reaguoti, kol Amerikos vyriausybė neatkreipė dėmesio už pernelyg didelį šeimininkavimą Liet. B-nės, kuri nori uzurpuoti daugumos teises.

* * *

Dabar noriu nors trumpai paminėti kun. prof. St. Ylos atsisveikinimą D. Petkaus koplyčioje kovo 25 d. vakare. Salė perpildyta. 6 vėliavos prie karsto ir šiek tiek gėlių.

Vysk. V. Brizgys sukalbėjo rožančių. Prasidėjo atsisveikinimas su velioniu. Vadovavo A. Prapuolenytė. Ateitininkų vardu atsisveikino dr. P. Kisielius; skautų brolijos vardu — D. Eidukienė; L. B-nės vardu — V. Kleiza; BALFo vardu — M. Rudienė; plunksnos bičiulių vardu — K. Bradūnas; kun. dr. Juozas Prunskis atsisveikino kaip buvęs kurso draugas ir kartu su velioniu dirbęs XX Amžiaus redakcijos kolektyve. Keli jaunuoliai paskaitė Pro Memoria eilėraščių.

Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Kiek pavėlavęs atėjo inž. Narutis atsisveikinti politinių kalinių vardu.

Minėjime dalyvavo ir ALTo pirm. dr. K. Šidlauskas (jo nekviete atsisveikinti), T. Blinstrubas, Vl. Išganaitis, J. Mackonis, kun. dr. Urbonas, kun. J. Vaišnys, prof. M. Mackevičius, inž. Eiva, kan. V. Zakarauskas, kun. K. Kuzminskas, kun. J. Juozevičius ir daugelis žymių žmonių — daugiausia jo ideologijos.

* * *

Kovo 26 d. 10 val. klebonas A. Zakarauskas sukalbėjo maldas ir po to velionis iškilmingai palydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo parap. bažnyčią Marquette Parke.

Šv. Mišias atnašavo vysk. V. Brizgys su 6 kunigų asista. Vyskupas ir pamokslą pasakė. Buvo 9 vėliavos.

Pamaldų metu giedojo solistė Stankaitytė.

Velionio karstas su palaikais nuvežtas į Putnamo vienuolyną Connecticut valstijoje. Kovo 28 d. buvo palaidotas vietinėse kapinėse.

Tebūna Dievas jam gailestingas už padarytus nukrypimus. Tegu ilsisi ramybėje!

* * *

Šia proga dar noriu priminti kun. prof. St. Ylos atvežtus nukankinto kun. Lipniūno komentarus.

Po dvylikos dienų išleistuvių, vietos klebonas (dėl kurio važiavau pas vysk. V. Brizgį, kad naujai stovyklai duotų kitą kleboną), prašė atnešti Naują Testamentą. Komentarai apie septynis antspaudus ir šešių pirmųjų atplėšimą (žiūr. pusl. 583, 584, 585):

1) Išėjo sartas žirgas — Hitleris. Jam duota ramybė žemėje atimti ir užmušinėti vieni kitus.

2) Juodas žirgas — Musolinis; jis talkininkaus.

3) Palšas žirgas — Stalinas. Tas, kuris ant jo sėdėjo, mirtis; paskui jį ėjo pragaras; jam buvo duota valdžia ant keturių žemės dalių išžudyti kalaviju, badu, mirtimi ir žemės žvėrimis.

4) Pirmas žirgas, baltas — popiežius. Jis išėjo kaip nugalėtojas, bet mažai žmonių.

5) Šeštas atplėštas antspaudas — žemės drebėjimas, žvaigždės nuo dangaus krito, visi kalnai pajudinti ir t.t.

Pagal kun. prof. St. Ylos pranešimą, kun. Lipniūnas buvo didelis mistikas prieš mirtį ir davė artėjančios prarajos komentarus ir išpranašavo Hitlerio pralaimėjimą.

"Vilnies" ekskursijos

Komunistinė "Vilnis" š. m. Nr. 4 (vasario 17 d.) praneša, jog šiemet "Vilnies" administracija ir vėl organizuoja dvi keliones į Lietuvą. Vykstantiems per "Vilnį", Lietuvoje bus leidžiama pabūti 10 dienų. Turistines "Vilnies" kelionės, kaip ir kitais metais, tvarkys American Travel Service biuras. Ekskursijos išvyks gegužės 29 d. ir rugpiūčio 19 d.

Šios "Vilnies" ruošiamos ekskursijos praeityj buvo sukėlusios didelį erzelį mūsų šaulių tarpe. -ef

Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAVINGS aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki $100,000.

2657 W. 69th STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4440 ARCHER AVENUE
CHICAGO, IL 60632
PHONE 254-4470

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolated or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 W. LITH. PLAZA COURT REpublic 7-1213
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

GORDON
Funeral Home and Cremation Service
Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344
1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245
ĮRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių Direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

AMBASADŲ ATOŠVAISTĖJE

WASHINGTON, D.C. — Diplomatinis gyvenimas tai jautri styga, kurios tylus virpėjimas atšviečia vienos ar kitos tautos gyvenimą atstovaujamame krašte. Diplomatų susitikimuose, priėmimuose parodoma vienų kitiems atodairą, ar noras suprasti pri šingumus, plaukian čius iš valstybinės padėties. Lengviau reprezentuoti savo kraštą, kada yra atstovaujama sava laisva valstybė, turinti savo vyriausybę. Kitas reikalas yra, kada atstovaujamas pavergtas kraštas, kurio padėtis ne visiems ryški, ar dar kitiems dvelkia antagonizmu.

Reikia pasidžiagti, kad mūsų atveju yra valstybių, kurios rodo pamalonik atodairą ir palaiko santykius su Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniais atstovais.

Kovo 14 dieną Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė buvo pakviesti dalyvauti Ispanijos ambasadoriaus išleistuvėse. Ispanijos ambasada yra Lietuvos Pasiuntinybės kaimynystėje ir jos namai beveik tuo pačiu metu statyti, kaip Lietuvos Pasiuntinybės. Ispanijos ambasados rūmai ponios Henderson statybos plane buvo numatyti kaip JAV viceprezidento rezidencija. Planams pasikeitus, rūmus įsigijo Ispanija savo ambasadai. Užlaikytų rūmų vidus savo senovišku stiliumi —iki šiol gerai išlaikytu— teikia nepaprastą romantiško grožio vaizdą. Garsiųjų ispanų menininkų kūriniai gražiai iliuminuoti, sienos papuoštos senoviškais gobelenais. Reprezentacinių kambarių viduryje gražus gojelis su fontanu ir žaliumynais. Tai senoviškos statybos rūmai, kurie byloja ne tiek patogumų ieškojimą, kiek bendro grožio pabrėžimą.

Tą pačią savaitę, kovo 17 d. Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė buvo pakviesti į Brazilijos ambasadorius ir jo žmonos rengtą priėmimą pagerbti atsilankiusį Brazilijos aeronautikos ministrą. Priėmime dalyvavo daug JAV administracijos pareigūnų, ambasadorių, akredituotų Washingtone, ir ypačiai daug karininkų.

Tos dvi ambasados, Ispanijos ir Brazilijos, yra skirtinguose rajonuose ir jų rūmų išorė bei vidus daug kuo skiriasi. Bendrai, kiekvienos ambasados reprezentaciniuose kambariuose pastebima tautinės kultūros bruožai, byloją to krašto individualybę.

(Liet. Pasiuntinybės žinios)

TRUMPAI

★

— **Madų parodą** ruošia LIETUVIŲ MONTESSORI Draugija balandžio 10 d., 3 val. p.p., Jaunimo Centro kavinėje. Rūbai iš gerų krautuvių taikomi visoms moterims. Kviečiame visus dalyvauti, smagioj aplinkoj pasivieši. Bilietų kaina $7. Rezervacijoms skambinti 476-3586. (Pr.)

— **Šakių Apskrities klubo piknikas** įvyks š.m. balandžio mėn. 10 d. Vyčių salėje, 2455 W. 47th St. Pradžia 12 val. Šokiams gros Ewaldo Knoll orkestras. (Pr.)

— **Solistė Roma Mastienė** aktyviai įsijungė į **Šimaitis Realty** įstaigos bendradarbių eiles.

Ji gauna daug paklausimų vieno buto, dviejų butų, pusantro aukšto ir apartamentinių namų lietuvių apgyventose vietovėse.

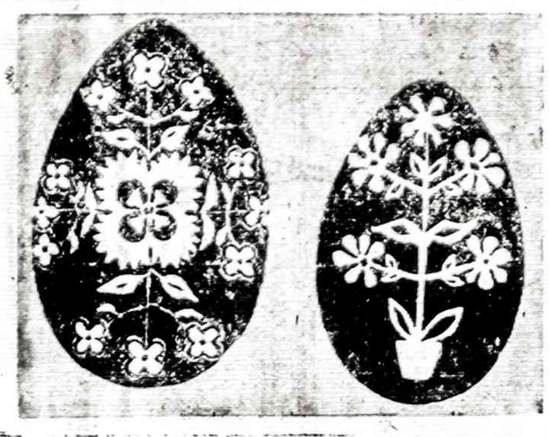

Kurie galvojate šiais metais pirkti ar parduoti, kreipkitės į Romą Mastienę — Šimaitis Realty 436-7878, arba namų telefonu 325-1461. Ji tikrai nuoširdžiai jums padės. (Pr.)

R. LB-NĖ PAGERBS ŠIMTININKUS

Iškilmingą šimtininkų pagerbimo vakarienę rengia JAV R. Liet. B-nės Taryba ir Centro valdyba š.m. balandžio mėn. 9 d. 7 val. vak., Vyčių salėje, esančioje 2455 W. 47th Ave., Chicago, Illinois.

Iškilmingos vakarienės programa: atidarymas ir garbės ženklelių įteikimas, meninė dalis, kurią atliks solistė **Aldona Buntinaitė,** šalta ir šilta vakarienė ir kiti įvairumai. Šokiams gros **Gintaro** orkestras. Dalyvavimas — auka 10 dol. asmeniui.

Iškilmingos vakarienės metu dar bus galima įteikti savo auką ir tuo padidinti šimtininkų sąrašą. Visa visuomenė, o labiausiai R. Liet. B-nės nariai ir prijaučiantieji maloniai kviečiami šiame nepaprastame parengime gausiai dalyvauti.

Norintieji pareng me dalyvauti, bet dar neturintieji bilietų, prašomi skambinti šiais telefonais: 434-4645, 434-3713, 863-5135, 523-0148 ir 1 (219) 365-4181 (Ind.).

Rengimo komitetas (Pr.)

— **Aldermano Aloysius Majerczyk vadovaujamas komitetas** kviečia lietuvius balandžio 6 d., trečiadienį, 6 val. vak., atvykti į Dariaus-Girėno didžiąją salę ir pasiklausyti kandidato Bernardo Eptono kalbos.

Reikia pasidžiaugti, kad mūsų do malonią atodairą ir palaiko

— Andropovas pasirinko Gromyką pirmuoju Tichonovo pavaduotoju, kad Gromyka galėtų susipažinti su visų vyriausybės šakų veikla ir paskutiniais Andropovo patvarkymais.

— Ketvirtadienį aukso uncija kainavo $414.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLĄ.
5 ir 4 medinis Brighton Parke, arti mokyklų. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

MORRIS—2 po 5 kambarius. Centrinis šildymas, atskiras kiekvienam butui. 2 auto gar. Aliumininiai langai. Švarus. $62,000. 72-tra ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

REPAIRS — IN GENERAL
Įvairūs Taisymai
TAISO ORO VĖSINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.
Herman Dečkys
Tel. 585-6624

MISCELLANEOUS
Įvairūs dalykai
ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS — Astrological-Tarot Card Readings
$10
ELEONORA JAKŠTAS
4104 S. Archer Ave.
Tel. 523-3685 (Pr.)

"LIUCIJA"
Mike Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.
Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina $5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.
Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštad.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

linki visiems taupytojams ir geros valios lietuviams

ST. ANTHONY FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

VALDYBA IR DIREKTORIAI

1447 S. 49 Court, Cicero, Ill. 60650
Telefonai: Priemiesčiams 656-6330, Miestui 242-4395

10 S. 660 Rt. 83 (92nd St.)
Willowbrook, Ill. 60521
Tel. (312) 789-0777

JOSEPH F. GRIBAUSKAS, EXEC. SECRETARY

OFFICERS
BENNIE DIRŽIUS, President
DENNIS N. GRIBAUSKAS, Vice President
PIJUS V. STONČIUS, Treas. & Controller
JOSEPH F. GRIBAUSKAS, Exec. Secretary
JOSEPH BUTKUS, Asst. Sec.
SAULIUS MIKALIŪKAS, Vice-President

DIRECTORS
ANTHONY A. BERNADIŠIUS
JOSEPH BUTKUS
BENNIE DIRŽIUS
DENNIS N. GRIBAUSKAS
JOSEPH F. GRIBAUSKAS
DR. PETRAS KISIELIUS
PAUL G. PUTRIM
VYTAUTAS ŠOLIŪNAS
ANGELO TARTAGLIA

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo klientams ir draugams
ROCKWELL STANDARD
2552 W. 71st St., Chicago, Ill.
Gasas, vilkimas ir pilnas mašinų taisymas.
Sav. GLENN MARTIN ir ROGER LARSON
Tel.: 476-3991

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ visiems mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems linki
NERINGOS RESTORANAS
ALEKSANDRA BUIVYDIENĖ, Sav.
2632 West 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 476-9026

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršeliu knyga
KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka
KAINA — $17. (Persiuntimui pridėti $1)
Siųsti čekį:
Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905